

Sygn. akt: I C 27/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Andrzejewska
Protokolant:	Małgorzata Szczypińska

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 roku w Przasnyszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.

przeciwko M. Ż.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej M. Ż. na rzecz powoda (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. kwotę 10.000,00 złotych (dziesięć tysięcy złotych 00/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 27 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty.
2. Odstępuje od obciążania pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt I C 27/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej M. Ż. kwoty 10.000,00 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 27.06.2013 roku do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu w kwocie 1.344,25 złotych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.200,00 złotych oraz innych kosztów do których uiszczenia powód zostanie wezwany przez sąd.

W uzasadnieniu wskazał, że wierzytelność wynika z niespłaconej przez pozwaną należności z tytułu umowy nr (...) z dnia 28.03.2007 roku zawartej pomiędzy pozwaną a (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (poprzednim wierzycielem). Z uwagi na rażące naruszenie części dotyczącej warunków spłaty przedmiotowa umowa została wypowiedziana. W dniu 14.12.2010 roku powód nabył od poprzedniego wierzyciela wierzytelność wobec pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem wraz z prawem do naliczania odsetek. Na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, tj. kwotę 10.000 złotych składa się kwota niespłaconego kapitału. Podał, że w związku z zapisami umowy przysługuje mu prawo naliczania od niespłaconej kwoty kapitału odsetek według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) S.A. stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Poprzedni wierzyciel poinformował pozwaną o zmianie wierzyciela, także powód przesłał pozwanej wezwanie do dobrowolnej zapłaty całej należności w określonym przez powoda terminie. Mimo to, pozwana do dnia wniesienia pozwu nie spełniła świadczenia. Dodał, że dochodzona wierzytelność jest bezsporna, a pozwana nie kwestionowała zasadności wysokości wierzytelności.

Referendarz Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego postanowieniem z dnia 24.09.2013 roku w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1698516/13 wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Przasnyszu (k. 8).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 listopada 2013 roku w sprawie I Nc 1061/13 nakazał pozwanej aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 10.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.344,25 złotych tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 1.217 złotych tytułem kosztów zastępstwa prawnego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniosła w tym terminie sprzeciw (k. 63).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła go w całości. Wnosząc o oddalenie powództwa zakwestionowała wysokość roszczenia, podnosząc, że nie przedstawiono kompletnego rozliczenia umowy, a nadto miały miejsce wpłaty z tytułu zawartej umowy, które nie zostały właściwie rozliczone. W jej ocenie także żądanie zasądzenia odsetek jest bezzasadne wobec bezpodstawności żądań powoda, a nadto odsetki te naruszają przepisy odnośnie wysokości maksymalnej w skali rocznej. Dodała, że wyciąg z ksiąg powoda nie odpowiada rzeczywistej wielkości zobowiązania. Wniosła także o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego i – jak się wyraziła – zwolnienie jej od kosztów postępowania z uwagi na obecnie ciężką sytuację materialną. W uzasadnieniu sprzeciwu przyznała, że z powodu trudności finansowych zaprzestała czasowo dokonywania wpłat na rzecz wierzyciela. Podnosiła, że kwota dochodzona pozwem jest wygórowana, gdyż nie zgadza się jakoby jej zadłużenie na rzecz wierzyciela wynosiło 34.721,88 złotych (zgodnie z załączonym do pozwu wezwaniem do zapłaty). Nie zgodziła się też z wyliczeniem odsetek od kwoty 22.710,84 złotych od dnia 01.04.2008 roku z uwagi na fakt rozwiązania umowy. Z tego faktu wywodziła, że powodowi przysługują odsetki ustawowe, a nie umowne (k. 68-71).

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymała dotychczasowe stanowisko i między innymi dodatkowo podał że, przy wnoszeniu pozwu w niniejszej sprawie uwzględnił wpłaty dokonane przez pozwaną na rachunek bankowy powoda na poczet wierzytelności w łącznej kwocie 611,30 złotych w dniach 15.07.2011 roku, 06.12.2011 roku, 10.01.2012 roku. Wyjaśnił też, że pierwotny wierzyciel prowadził przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne, które umorzone zostało na wniosek wierzyciela w związku ze sprzedażą przedmiotowej wierzytelności. Po dokonaniu cesji bankowy tytuł egzekucyjny z klauzulą wykonalności pierwotnego wierzyciela stał się bezużyteczny dla powoda nie będącego bankiem, w związku z czym powód skierował sprawę do Sądu. Podkreślił, że w niniejszej sprawie dochodzi zapłaty jedynie 10.000 złotych, która stanowi część nabytej na podstawie umowy cesji wierzytelności i jest uprawniony do naliczenia odsetek umownych (k. 80-83).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie bezsporne pozostawało, że w dniu 14.12.2010 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zawarł z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzytelności pieniężnych Banku szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy (k. 32-42). Z treści przedłożonego załącznika nr 1 do wymienionej wyżej umowy wynika, że M. Ż. posiadała zobowiązanie względem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o ogólnej kwocie zadłużenia 32885,67 złotych, w tym kapitał w kwocie 22.710,84 złotych. Zobowiązanie to wynikało z umowy kredytu numer (...) z dnia 28.03.2007 roku. W dniu 12.02.2010 roku pierwotny wierzyciel wystawił przeciwko pozwanej Bankowy Tytuł Egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy w Przasnyszu postanowieniem z dnia 24.05.2010 roku w sprawie I Co 897/10 nadał klauzulę wykonalności. Przeciwko pozwanej toczyło się przez Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Wołominie P. B. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 3686/10 wszczęte z wniosku pierwotnego wierzyciela, które następnie umorzone zostało na wniosek tego wierzyciela.

Powyższe okoliczności znajdują oparcie w przedstawionym przez powoda materiale dowodowym, a pozwana ich nie zakwestionowała. W szczególności pozwana nie podważyła faktu zawarcia umowy przelewu wierzytelności pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a powodem. Nie zakwestionowała także faktu samego zawarcia umowy kredytowej z Bankiem będącym pierwotnym wierzycielem ani istnienia zobowiązania. W tej sytuacji, stosownie do treści art. 230 kpc, Sąd uznał te okoliczności za przyznane. O ile pozwana w sprzeciwie kwestionowała wysokość dochodzonego

pozwem roszczenia, to jednak na rozprawie w dniu 4 września 2014 roku przyznała, że kwota dochodzona pozwem w wysokości 10.000 złotych może być tą kwotą, którą jest jeszcze winna powodowi. Ostatecznie stwierdziła, że nie kwestionuje wysokości żądania w kwocie 10.000 złotych i wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu (k. 117). Nie podważyła wskazanego przez powoda terminu wymagalności roszczenia. Na rozprawie w dniu 16 października 2014 roku wniosła o rozłożenie należności na miesięczne raty po 200 złotych każda (k. 135).

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku na mocy art. 720 § 1 kc w zw. z art. 509 kc.

Odsetki zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 kc. Odsetki należą się wierzycielowi bez potrzeby wykazywania jakiegokolwiek szkody i bez względu na to czy dłużnik dopuścił się winy. Przewidziany w art. 481 kc obowiązek zapłaty odsetek powstaje zarówno w razie opóźnienia w spełnieniu świadczenia z zobowiązania. Jeżeli dłużnik nie zapłacił świadczenia pieniężnego w terminie, wierzyciel nie ma możliwości czerpania z niego korzyści. Doznany przez niego z tego powodu uszczerbek powinien być pokryty przez przyznanie mu odsetek za opóźnienie w zapłacie tej sumy. Mając na uwadze § 17 ust. 2 umowy w zw. z § 11 ust. 2 umowy z dnia 28 marca 2007 roku (k. 51-51v) powód, który wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki pierwotnego wierzyciela, uprawniony był do naliczania odsetek umownych w wysokości odsetek maksymalnych o których mowa w art. 359 § 2¹ kc, skoro w harmonogramie spłat stopę procentową zadłużenia przeterminowanego określono na 22% w stosunku rocznym (k. 55).

Pomimo wniosku pozwanej Sąd odstąpił od zastosowania w niniejszej sprawie dyspozycji art. 320 kpc, zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Na gruncie doktryny zgodnie przyjmuje się, iż szczególnie uzasadnione wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzanego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody.

Sytuacja finansowa pozwanej nie jest dobra, a nawet bardzo zła. Z przedłożonego przez pozwaną oświadczenia o stanie rodzinnym dochodach i źródłach utrzymania wynika (k. 73-76), że pozwana nie uzyskuje żadnych dochodów, nie ma oszczędności ani wartościowych przedmiotów. Ze złożonego przez nią oświadczenia wynika, że z prac dorywczych uzyskuje średni miesięczny dochód w kwocie 250 złotych, pozostaje na utrzymaniu rodziców z którymi zamieszkuje i którzy pobierają świadczenia emerytalno rentowe z KRUS w kwotach netto odpowiednio 625,77 złotych i 707,12 złotych. Jak wskazała na rozprawie w dniu 04.09.2014 wszystko co miała i co mieli jej rodzice zabrał im komornik. Na rozprawie w dniu 16.10.2014 roku wskazała na obietnicę rodzeństwa w spłacie ewentualnych rat i nadzieję na uzyskanie pracy. Mając na uwadze swoją aktualną sytuację majątkową zadeklarowała kwotę 200 złotych miesięcznie jako mieszczącą się w jej możliwościach finansowych na spłaty w ratach należności objętej pozwem (k. 134) .

Jakkolwiek sytuację majątkową i rodzinną pozwanej należałoby uznać za uzasadniającą zastosowanie dyspozycji art. 320 kpc, to jednak wysokość zadeklarowanej przez pozwaną kwoty poszczególnych rat w wysokości 200 złotych miesięcznie skutkowałyby spłatą zasądzonej należności przez bardzo długi okres wynoszący ponad 4 lata, co w aktualnej kryzysowej sytuacji gospodarczej byłoby dla powoda wyjątkowo niekorzystne, a wręcz krzywdzące. Rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty jest racjonalne wówczas, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W niniejszej sprawie pozwana nie przedstawiła w tym względzie żadnych twierdzeń faktycznych ani dowodów, co także przemawiało przeciwko postulatowi pozwanej. Zauważyć przy tym należy, że pozwana – jak sama zeznała na rozprawie w dniu 04.09.2014 roku – pisała do powoda o rozłożenie na raty należności i wówczas wpłaciła tylko trzy raty po 200 złotych każda, po czym zaprzestała spłat, bo już kompletnie nie miała z czego płacić (k. 117). W tych okolicznościach twierdzenia pozwanej o deklarowanej przez jej rodzeństwo pracujące za granicą woli niesienia jej pomocy w spłacie zadłużenia okazały się niewystarczające. Podkreślić przy tym należy, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 kpc, nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces.

Końcowo zauważyć należy, że nawet po uprawomocnieniu się wyroku wydanego w niniejszej sprawie wierzyciel ma możliwość podjąć decyzję co do umożliwienia pozwanej ratalnego spłacania należnego mu świadczenia i ewentualnego zawarcia porozumienia dotyczącego spłaty długu po uprawomocnieniu się wyroku.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu w sprawie z uwagi na przedstawioną wyżej jej trudną sytuację finansową, dlatego orzekł jak w punkcie II wyroku.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.